

Satakunnan piiri ry
Ala-Satakunnan Ympäristöseura ry

18.6.2014

osoite: Antinkatu 2 28100 PORI puhelin: 044 0211838 sähköposti: satakunta@sll.fi

Hannu Väntsi
Satakunnan syyttäjänvirasto Pori
hannu.vantsi@oikeus.fi

Lausuma, joka liittyy Eurajoen jätevesikuormituksen syyteharkintaan

Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piiri ja Ala-Satakunnan Ympäristöseura ovat lokakuussa 2012 tehneet Satakunnan poliisille tutkintapyyntöä JVP-Euran toiminnasta. Olemme pyytäneet poliisia tutkimaan seuraavat kolme asiaa.

1. Onko JVP-Euran toimitusjohtajan ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ylijohtajan kaksoisrooli vaikuttanut jätevedenpuhdistamon valvontaviranomaisena toimineen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen harkintaan ympäristönsuojelulain tulkinnassa: YSL 72§ "ennakoimattoman vahingon korvaaminen", YSL 84§ "rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen", YSL 88§ "uhkasakko, teettämisuhka ja keskeyttämisuhka"?

2. Onko JVP-Euralle syntynyt vesihuoltolaissa tarkoitettuja velvoitteita: vesihuoltolaki 27§ "virhe ja hinnanalennus", vesihuoltolaki 28§ "vahingonkorvaus"?

3. JVP-Eura on jo pitkään pilannut Eurajoen veden laatua. Täyttääkö tämä toiminta tunnusmerkit, joita kuvataan rikoslain 3 luvun 7§:ssa "tuotamus" ja vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:ssä?

Samoihin aikoihin tehtiin muitakin Eurajoen jätevesikuormitukseen liittyviä tutkintapyyntöjä. Poliisi tutki nämä kaikki tutkintapyynnöt yhtenä kokonaisuutena ja jätti kesäkuussa 2014 tutkinta-asiakirjat syyteharkintaan. Pyynnöstämme huolimatta emme ole saaneet poliisilta mitään tietoa siitä, miten tutkittavaksi esittämämme asiat ovat tulleet tutkituiksi. Lehdistössä olleiden tietojen perusteella syntyy se vaikutelma, että tutkittavaksi esittämämme asioista olisi tutkittu kohtia 2 ja 3. Poliisin julkisuuteen antamista tiedoista ei selviä ensinkään se, että onko esittämäämme asiakohtaa 1 tutkittu, ja jos sitä on tutkittu, niin miten tutkinta on tehty. Asia numero 1:n selvittäminen on viranomaistoiminnan luotettavuuden kannalta erittäin tärkeätä.

Korostamme, että meillä ei ole tietoa siitä, mitä poliisi on tässä asiassa tutkinut ja millä tavoin. Olemme pyytäneet tätä tietoa poliisilta, mutta tietoa ei ole meille haluttu antaa. Epäilyimme siitä, että tutkittavaksi esittämämme asiakohdan 1 tutkinta on jollakin tavalla epäonnistunut, perustuu siihen, että tästä asiasta ei ole mitään mainintaa poliisin julkisuuteen antamassa tiedotteessa.

On toki mahdollista, että tutkintapyyntömme asiakohdan 1 selvittelyssä poliisi on yksiselitteisesti tullut siihen johtopäätökseen, että JVP-Euran toimitusjohtajan ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ylijohtajan kaksoisrooli ei ole millään tavoin vaikuttanut jätevedenpuhdistamon valvontaviranomaisena toimineen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen harkintaan ympäristönsuojelulain tulkinnassa. Jos asian on todettu olevan näin hyvällä mallilla, niin se olisi ollut erittäin tärkeätä mainita poliisin julkisuuteen antamassa tiedotteessa. Asian kertominen olisi poistanut tuohon kaksoisrooliin julkisuudessa liitettyjä epäilyksiä.

Varsin yleisesti on esimerkiksi hämmästely JVP-Euran (nyt jo entisen) toimitusjohtajan syksyllä 2012 tekemää tutkintapyyntöä entisen alaisensa toiminnasta jätevedenpuhdistamolla. Tällä tutkintapyynnöllä toimitusjohtaja antaa ymmärtää olleensa tietämätön johtamansa jätevedenpuhdistamon säännöllisistä ohjuoksutuksista. Samainen toimitusjohtaja on kuitenkin lähettänyt Euran kunnalle oheisen, 30.7.2012 päivätyn toimenpidepyynnön

siitä, että kunta vähentäisi jätevedenpuhdistamolle toimittamiensa jätevesien määrää. Toimenpidepyynnössä kerrotaan jätevedenpuhdistamolle tulevien jätevesien määrän olleen jo pitkään suurempi kuin puhdistamon kapasiteetti, kuukausikeskiarvolla laskettuna jopa kolme kertaa suurempi kuin Euran kunnan ja jätevedenpuhdistamon osakassopimus on oikeuttanut. Toimitusjohtaja alleviivaa Euran kunnalle osoittamassaan toimenpidepyynnössä sitä seikkaa, että mikään jäteveden käsittelylaitos ei kykene käsittelemään kapasiteettiansa enempää jätevesiä. Lisäksi hän kantaa huolta siitä, että jätevedenpuhdistamon henkilöstö kokee erittäin raskaana negatiivisen julkisuuden, joka on seurannut tästä JVP-Euran puutteellisesta jätevesienkäsittelystä.

Käsityksemme mukaan toimitusjohtajan 30.7.2012 päiväämä toimenpidepyyntö ja syksyllä 2012 tekemä tutkintapyyntö sisältävät valtavan ristiriidan. Näissä kahdessa asiakirjassa lausutut asiat eivät mitenkään voi samanaikaisesti olla totta. Nimenomaan tämänkaltaisiin epäjohtonmukaisuuksiin olemme toivoneet selvyyttä, kun olemme pyytäneet poliisia tutkimaan JVP-Euran toimitusjohtajan ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ylijohtajan kaksoisroolin mahdollista vaikutusta jätevedenpuhdistamon valvontaviranomaisena toimineen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen harkintaan ympäristönsuojelulain tulkinnassa. Olemme mielellämme avuksi, jos tutkintaa halutaan vielä edellä esitetyillä perusteilla tarkentaa.

Eurassa 18.6.2014

Kari Ylikoski
puheenjohtaja
SLL Satakunnan piiri ry
p. 044 747 5885

Seppo Varjonen
puheenjohtaja
Ala-Satakunnan Ympäristöseura ry
p. 050 560 7357